VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 67)
z dnia 5 lipca 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 67)

5 lipca 2012 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła opinie komisji sejmowych z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (druk nr 447):

1) opinię Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży o:
a) części budżetowej 28 – Nauka,
– dochody i wydatki,
– dotacje podmiotowe i celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
b) części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie,
– dochody i wydatki,
– dotacje podmiotowe i celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe,
– dochody i wydatki,
– dotacje podmiotowe i celowe,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
d) części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny,
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
e) części budżetowej 67 – Polska Akademii Nauk,
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
f) części budżetowej 83 – rezerwy celowe w zakresie pozycji 31 i 69.
g) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów:
– 730 – Nauka,
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,
– 803 – Szkolnictwo wyższe,
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,
h) państwowym funduszu celowym – Funduszu Nauki i Technologii Polskiej,
i) agencjach wykonawczych:
– Narodowym Centrum Nauki,
– Narodowym Centrum Badań i Rozwoju;

2) opinię Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o:
a) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (w zakresie części oświatowej),
– dochody i wydatki,
b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 10, 11, 26, 38, 46 i 53,
c) części budżetowej 85 – budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 801 – Oświata i wychowanie,
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe,
– 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza.
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe.

W posiedzeniu udział wzięli: **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Maciej Jakubowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Marek Ratajczak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Marek Chmielewski** wiceprezes Polskiej Akademii Nauk wraz ze współpracownikami, **Tomasz Schweitzer** prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, **Tomasz Bzukała** p.o. zastępcy dyrektora Narodowego Centrum Nauki, **Leszek Grabarczyk** zastępca dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Waldemar Długołęcki** dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska, Monika Kasprzyk, Michał Nowak, Mariusz Pawełczyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jacek Markiewicz** – legislator z Biura Legislacyjnego oraz **Urszula Smołkowska** – główny specjalista z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Witam wszystkich przybyłych.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży i opinii Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. w zakresie właściwych części budżetowych. Czy są uwagi do porządku dnia? Nie widzę uwag.

Stwierdzam zatem, że Komisja przyjęła porządek dnia.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Rozpatrujemy na dzisiejszym posiedzeniu opinie komisji sejmowych, które to opinie posłowie-członkowie naszej Komisji otrzymali wraz z opracowaniami Biura Analiz Sejmowych. Chcę przypomnieć, że wszystkie te dokumenty są dostępne w wersji elektronicznej w folderze *secure sources*.

Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu będzie przebiegało według następującej procedury. Na początku poproszę posła referenta reprezentującego komisję branżową o przedstawienie opinii, następnie głos zabierze poseł koreferent z naszej Komisji, następnie poproszę o opinię przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, a potem odbędzie się dyskusja: posłowie będą mogli zadawać pytania i wyrażać swoje opinie, na pytania odpowiedzą przedstawiciele instytucji będących dysponentami poszczególnych części budżetowych.

W dzisiejszym posiedzeniu z ramienia naczelnych organów administracji państwowej biorą udział pani minister Hanna Majszczyk – witam panią minister;

pan minister Marek Ratajczak, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego – witam; pan prof. Marek Chmielewski, wiceprezes Polskiej Akademii Nauk – witam, panie profesorze; i pan Tomasz Schweitzer, prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Jest pan prezes? Jest. Witam panie prezesie.

Na początek rozpatrzymy opinię Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży o wykonaniu budżetu w części budżetowej 28 – Nauka, części budżetowej 38 – Szkolnictwo Wyższe, części budżetowej 83 – rezerwy celowe, w zakresie pozycji 39, 69, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów, w zakresie działów 730 i 803, i w państwowym funduszu celowym – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej, następnie w agencjach wykonawczych: Narodowe Centrum Nauki i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk, części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny, części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie.

Posłem referentem, przedstawicielem Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży jest pan poseł Jerzy Żyżyński. Czy jest na sali? Jest pan poseł. Czy pan poseł będzie chciał przedstawić opinię dotyczącą wszystkich tych wymienionych przeze mnie części budżetowych w całości, czy też jest jakiś inny plan?

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Przepraszam, części budżetowej Szkolnictwo wyższe.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Szkolnictwo wyższe, tak?

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Ale szkolnictwo wyższe, to jest część budżetowa 38. A jeśli chodzi o pozostałe części budżetowe? Kto reprezentuje stanowisko Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży? Też pan poseł.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Też, tak?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

No, dobrze.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

A zatem, panie pośle, bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Dziękuję. Wobec tego skoncentruję się, panie przewodniczący, na kwestii wykonania budżetu. Opinia Komisji Nauki, Edukacji i Młodzieży jest pozytywna w odniesieniu zarówno do części 28, czyli nauka, jak i części 38, z tym że z takimi uwagami. Komisja nie przegłosowała żadnych negatywnych uwag, przegłosowała pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w obu tych częściach w całości bez uwag, niemniej jednak w czasie dyskusji zwracano uwagę na to, że nauka jest niedofinansowana. Skoncentruję się, jak powiedziałem, na szkolnictwie wyższym. Wiąże się to bezpośrednio z nauką. Otóż, budżet państwa w części 38 został zrealizowany przy niewielkich odchyleniach od planu. Na wykonanie budżetu pewien wpływ miał proces stopniowego spadku liczby studentów, co było konsekwencją utrzymującej się w ostatnich latach spadkowej tendencji, będącej z kolei wynikiem niżu demograficznego w grupie wiekowej młodzieży 19–24 lat. Liczba przyjętych na studia wyniosła 418,5 tys. wobec 441 tys. rok wcześniej. Było to wobec tego o 5,2% mniej. Na studia w uczelniach publicznych przyjęto 305 tys. studentów (73% ogółu), przy czym na studiach stacjonarnych ta liczba wzrosła, a niestacjonarnych – spadła. Ogółem liczba studiujących to jest 1764 tys. osób.

Dochody w części 38 stanowiły bardzo niewiele w porównaniu z wydatkami. Zrealizowano je w kwocie 11.687 tys. zł, co stanowiło paradoksalnie 5565% planu. Zaplanowano je bowiem w wysokości 210 tys. zł. Taka wysoka różnica między planem a realizacją wynikała z tego, że do dochodów zaliczono zwrócone niewykorzystane dotacje, ale w sumie, jak widzimy, jest to kwota niewielka w porównaniu z wydatkami.

Otóż, wydatki budżetowe w całym dziale 803 to było 13.155.000 tys. zł, co stanowiło 0,87% PKB, który szacujemy mniej więcej na 1.512.000.000 tys. zł. Nominalnie wydatki wzrosły o 5,6%, realnie – o 1,46%, przy realnym wzroście PKB szacowanym na ponad 4%. Wydatki te stanowiły 99,3% planu, a więc plan budżetowy był prawie zrealizowany, jak powiedziałem, w dziale 803. W tym w części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe, wydatki wyniosły 10.906.000 tys. zł, co stanowiło 99,5% wielkości planowanej w budżecie. Część finansowaną z budżetu państwa zrealizowano w 99,6%. Wyniosła ona 9.830.000 tys. zł. Część finansowaną ze środków europejskich zrealizowano natomiast w 98,7%. Wydatki wyniosły 1.076.000 tys. zł i były tylko o 13.800 tys. zł mniejsze niż planowano. Z tej kwoty ogólnej najsłabiej zrealizowano wydatki w działach: Administracja publiczna (88% planu), ale jest to kwota niewielka – 17.000 tys. zł, w tym ze środków europejskich 76,2% planu, to była kwota też niewielka – 846 tys. zł, i Obrona narodowa (60% planu), ale to jest właściwie mikroskopijna kwota – 14,5 tys. zł. Trzeba jednak zauważyć, że w ramach budżetu państwa współfinansowane ze środków Unii Europejskiej wydatki bieżące w dziale 803 zrealizowano w kwocie 87,1% (kwota też właściwie niewielka – 390 tys. zł), a wydatki inwestycyjne – 88% realizacji planu (też kwota niewielka, bo 291,5 tys. zł).

Dotacje i subwencje w części 38 zrealizowano praktycznie w 100%. Wynosiły one 8. 900.000 tys. zł. Natomiast wydatki finansowane i współfinansowane ze środków europejskich zrealizowano w części 38 – Szkolnictwo wyższe, w kwocie ogółem 1.417.000 tys. zł, co stanowiło 96,5% planu po zmianach. W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, który był finansowany właśnie ze środków europejskich, zrealizowano 661.000 tys. zł (było to 95,5% planu), w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko – 593.000 tys. zł (98% planu), w Programie Operacyjnym Pomoc Techniczna – 3600 tys. zł (82,8% planu), w regionalnych programach operacyjnych – 134.000 tys. zł (94,9% planu).

Najważniejszy problem, który zaistniał, to jest sfera wynagrodzeń. To dotyczy zarówno szkolnictwa wyższego, jak i nauki, a szczególnie nauki niezwiązanej bezpośrednio ze szkolnictwem wyższym. Otóż, na wynagrodzenia w szkolnictwie wyższym przeznaczono 8.245.000 tys. zł, o 2,9% więcej w stosunku do wykonania w 2010 r. Przy inflacji 4,3% jest to realny spadek. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne wyniosło 4502 zł i było to 241,3% kwoty bazowej określonej na 1873,80 zł. To stanowiło 102,3% przeciętnego wynagrodzenia w szkolnictwie wyższym rok wcześniej. Czyli wynagrodzenie przeciętne wzrosło o 2,3% przy inflacji ponad 4%. Jest to zatem realny spadek przeciętnego wynagrodzenia. Nie jest przy tym permanentnie stosowana, trzeba powiedzieć, ustawa o wynagrodzeniach w szkolnictwie wyższym, gdyż tak zwana kwota bazowa, która, jak powiedziałem, wynosi 1873,80 zł, nie ma nic wspólnego z wynagrodzeniem średnim w gospodarce, a ustawa o wynagrodzeniach w szkolnictwie wyższym miała intencje powiązania ze średnim wynagrodzeniem w gospodarce.

Wniosek Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży jest, jak powiedziałem, taki, że pozytywnie oceniono wykonanie budżetu, bo dobrze wykonano budżet zarówno nauki, jak i szkolnictwa wyższego, niemniej jednak nie przegłosowano uwag, które były zgłaszane, mianowicie, że dochody powinny być lepiej planowane, ponieważ 5000% wykonania dochodów to jest pewne takie zniekształcenie rzeczywistej sytuacji finansów publicznych. Po drugie, płace w szkolnictwie wyższym i w nauce powinny wyraźnie wzrosnąć, tutaj podkreślam, że zwłaszcza w instytutach Polskiej Akademii Nauk, gdzie wyraźnie realnie zmniejszono finansowanie. Środki na wynagrodzenia, zwłaszcza młodej kadry naukowej, są drastycznie niskie.

Wreszcie trzecia sprawa, budżet, którego wykonanie należy, jak powiedziałem, ocenić pozytywnie, był realizacją polityki, która nie jest na miarę naszych potrzeb

i naszych możliwości. Jestem co do tego głęboko przekonany, bowiem nakłady na studenta sytuują Polskę na ostatnim miejscu w grupie krajów OECD. Nakłady na naukę na jednym z ostatnich miejsc w Europie są sprzeczne z postulatem budowania długookresowej konkurencyjności Polski. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Jesteśmy w pewnym kłopocie, bo rozumiem, że pan poseł zrozumiał swoje zadanie na posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży tak to odczytuję, że ma referować wykonanie budżetu w części 28 – Nauka, i 38 – Szkolnictwo wyższe. Mamy tutaj jednak ważne części, przede wszystkim część budżetową 30 – Oświata i wychowanie, co do której nie usłyszeliśmy ani słowa. Nie wiem, jak mogło dojść na posiedzeniu do tego nieporozumienia. Chciałbym zapytać, ponieważ koreferentem do tej części jest pani poseł Izabela Leszczyna. Czy pani poseł była na posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży kiedy omawiano wykonanie budżetu?

Poseł Izabela Leszczyna (PO):

Panie przewodniczący, oczywiście, że byłam. Chciałam natomiast zwrócić uwagę, że jeśli chodzi o tę część 30 – Oświata i wychowanie, to zarówno w wystąpieniu pana posła Żyżyńskiego jako przedstawiciela Komisji i moim miała być tylko ta część, która znajduje się w budżetach wojewodów. Natomiast część kolejna dotycząca subwencji, a więc to są te największe środki budżetowe przeznaczane na oświatę, to jest bodajże pani poseł…

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pani poseł Wolak.

Poseł Izabela Leszczyna (PO):

Tak, Wolak i ktoś inny jest koreferentem ze strony naszej Komisji, więc myślę, że o oświacie będzie jeszcze mowa.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze. Właśnie chciałem się upewnić, że będziemy mieli jednak jakąś informację o wykonaniu budżetu oświaty, ale również w pozostałych częściach budżetowych: Polska Akademia Nauk, Polski Komitet Normalizacyjny. Może zrobię tak, że poproszę panią poseł Leszczynę o to, żeby możliwie szeroko odniosła się w swoim koreferacie do tych części budżetowych, które są obecnie przedmiotem omówienia i których z różnych powodów pan poseł Żyżyński nie omówił, albo omówił bardzo skrótowo. Jeśli natomiast chodzi o oświatę i budżety znajdujące się w dyspozycji gmin, rozumiem, że mogę liczyć na panią poseł Wolak. Jest na sali? Mogę liczyć czy nie mogę liczyć? To poproszę o sprawdzenie, czy pani poseł Wolak się do nas wybiera, czy nie. A czy jest pan poseł Szlachta na sali? Tak.

Poseł Krzysztof Popiołek (PiS):

Panie przewodniczący, czy mogę?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak.

Poseł Krzysztof Popiołek (PiS):

Pan poseł Szlachta ze względu na inne obowiązki prosił mnie o odczytanie. Przygotował opinię…

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Przygotował opinię?

Poseł Krzysztof Popiołek (PiS):

Jeśli pan pozwoli, to ją odczytam.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze, ale to w dalszym punkcie. Dobrze, więc na razie dziękuję bardzo za tę wymianę informacji, skupimy się na razie, tak jak powiedziałem, na pierwszym punkcie, czyli opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o tych częściach, które wymieniłem najpierw. W takim razie chciałem poprosić panią poseł Leszczynę o zabranie głosu.

Poseł Izabela Leszczyna (PO):

Może teraz.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

To nie był głos pani posłanki oczywiście. Dopiero teraz…

Poseł Izabela Leszczyna (PO):

Nie, naprawdę to nie byłam ja. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, chociaż obawiam się, że znowu jakby nie w pełni spełnię oczekiwania pana przewodniczącego, za co z góry przepraszam. Powiem jakby, z czego to wynika. To wynika z tego, że ... Ponieważ jestem posłem koreferentem po raz kolejny i zawsze byłam przyzwyczajona do tego, że zawsze pan poseł Żyżyński i inni koledzy niezwykle wnikliwie wywiązywali się z tego swojego zadania, więc już kilkakrotnie jakby to wszystko, co przygotowywałam, później musiałam maksymalnie skracać, żeby Komisja dwukrotnie tego nie wysłuchiwała. Natomiast, oczywiście, postaram się odnieść do wszystkiego, o co pan przewodniczący prosił.

Rzeczywiście jest tak, jak powiedział mój przedmówca pan poseł Żyżyński, Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w zakresie części, o których mówił pan przewodniczący, i zaopiniowała to sprawozdanie z wykonania budżetu pozytywnie w zakresie wszystkich części, a więc zarówno w zakresie części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie, jak i 28 – Nauka, 38 – Szkolnictwo wyższe, a także w części dotyczącej Funduszu Nauki i Technologii Polskiej i agencji wykonawczych, czyli Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Chciałam się w tym swoim referacie skoncentrować na tych elementach, które wywołały dyskusje i które … Naprawdę nie mam ani telefonu komórkowego… Chyba że to sprzężenie się robi z moim ipodem?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Przepraszam, może gdzieś jest jeszcze włączony mikrofon?

Poseł Izabela Leszczyna (PO):

Chciałam zwrócić uwagę na te elementy, które wywołały jakąś dyskusję podczas obrad Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Z pewnością takim elementem była część 30 – Oświata i wychowanie, bo Komisja przyjęła tu wniosek o podjęcie niezbędnych działań w celu zapewniania w fazie planowania i wykonania budżetu w rozdziale Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli w dziale 801 właściwej realizacji art. 70a Karty Nauczyciela. Otóż, artykuł ten nakłada obowiązek zagwarantowania w budżetach wojewodów na doskonalenie nauczycieli równowartości 5 tys. wynagrodzeń nauczyciela stażysty. Ta część w tym rozdziale, te środki nie zostały jakby w ogóle skonsumowane. MEN tłumaczyło w swoim oświadczeniu, że jest zobowiązane do zagwarantowania tych środków, natomiast nie do ich wydatkowania, ale to zdanie nie przekonało Komisji. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży uznała – tym bardziej, że ubiegły rok był takim rokiem przygotowania do zmian programowych w systemie edukacyjnym – że warto jednak było podjąć ogólnokrajowe zadania w zakresie doskonalenia nauczycieli i te środki wykorzystać.

Z kolei w części 28 – Nauka, rzeczywiście zastanowiło Komisję zrealizowanie dochodów prawie w 224%, jednak po wyjaśnieniach pana ministra Marka Ratajczaka, podobnie jak Najwyższa Izba Kontroli, Komisja uznała, że nie sposób zaplanować, ilu beneficjentów i jak wysokie środki pochodzące z dotacji zwróci. Czym innym natomiast jest… Panie przewodniczący, spieszę donieść, że jest z nami pani poseł Wolak i o oświacie też będzie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak, zauważyliśmy. Witamy panią poseł.

Poseł Izabela Leszczyna (PO):

Czym innym jest natomiast fakt, że nie każde dochody zdecydowanie wyższe od zaplanowanych cieszą. Z pewnością te dochody ze zwrotów beneficjentów nie wywołują zadowolenia i pewnie warto się zastanowić – i takie głosy były podczas obrad Komisji – co można zrobić, żeby jednostki naukowe lepiej, sprawniej wykorzystywały środki na finansowanie projektów badawczych, tym bardziej że narzekamy jednak, że na badania przeznaczamy wciąż za mało środków. Trzeba jednak pamiętać, że opiniujemy tutaj sprawozdanie z wykonania budżetu przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a to ministerstwo odpowiada za celowe i jednocześnie zgodne z obowiązującym prawem wydatkowanie tych środków, więc tutaj żadnych zarzutów akurat czynić nie możemy.

W części 38 – Szkolnictwo wyższe, i w części 67 – Polska Akademia Nauk, Komisja wydała także pozytywną opinię, natomiast Najwyższa Izba Kontroli oceniła wykonanie tego budżetu z zastrzeżeniami. Te zastrzeżenia dotyczyły udzielania dotacji celowych. Minister nauki i szkolnictwa wyższego wystosowała w tym zakresie pismo wyjaśniające do prezesa Najwyższej Izby Kontroli, ale myślę, że o tym też przedstawiciel NIK poinformuje Wysoką Komisję.

Jeśli chodzi o budżety agencji wykonawczych: Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, to Komisja nie podnosiła żadnych zastrzeżeń co do wydatkowania tych środków, uznając jednocześnie, że bardzo często jest tak, że środki planowane właśnie w tych agencjach wykonawczych to są środki na projekty kilkuletnie. Dlatego też w wykonaniu budżetu z roku 2011 trzeba zawrzeć wskaźniki w takich parametrach, które by nas zadowalały, bo często są to projekty kilkuletnie i stąd czasem wykonanie budżetu nie jest jakby adekwatne i nie jest rzeczywistym obrazem wykorzystania środków, które są wydatkowane zgodnie z planem, ale plan jest po prostu kilkuletni.

Jeszcze jedna uwaga natury ogólnej. Otóż, pan prof. Żyżyński także podniósł ten fakt – on był rzeczywiście podnoszony podczas dyskusji nad wydatkami na naukę – że przewija się jakby opinia, że na naukę wydajemy wciąż za mało. Oczywiście, trudno się z tym nie zgodzić, natomiast trzeba jednak podkreślić, że wydajemy więcej niż kilka lat temu. Z kolei nie można czynić z tego zarzutu, że wydajemy środki unijne. Często pojawia się takie zdanie, że środki unijne to są środki nie dane przecież raz na zawsze, one się kiedyś skończą i co wtedy. Chciałabym podkreślić jednak, że kolejna perspektywa budżetowa Unii Europejskiej, czyli ta do 2020 r., to jest przecież perspektywa, której istotną częścią ma być właśnie B+R, a więc środki na badania i rozwój. Pewnie powinniśmy się wszyscy koncentrować na tym, żeby i instytuty naukowe, i jednostki badawcze, także wyższe uczelnie wykorzystały czas właśnie tej nadchodzącej perspektywy na zniwelowanie przepaści między infrastrukturą choćby badawczą i laboratoryjną Polski i państw rozwiniętych. Jestem przekonana, że środki unijne, które w tej chwili w sposób znakomity wspierają rozwój polskiej nauki i szkolnictwa wyższego, wykorzystywane przez najbliższe lata mogą sprawić, że nauka polska w 2020 r. będzie w zupełnie innym miejscu niż jest teraz i być może będziemy mogli pomagać wtedy innym krajom mniej rozwiniętym niż nasz.

Zgadzam się natomiast ze zdaniem pana posła przedstawiającego referat, że wynagrodzenia w szkolnictwie wyższym wciąż są na poziomie bardzo niezadowalającym (to jest także stanowisko całej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży). Pragnę przypomnieć tylko, że pani minister Kudrycka podczas naszych posiedzeń dotyczących projektu budżetu na 2012 r. przypominała, że w budżecie na 2013 r. środki na podwyżki będą zaplanowane. Mam świadomość, że to nie jest już jakby temat mojego koreferatu, natomiast żeby tak zakończyć miłym akcentem również dla państwa, przedstawicieli nauki i szkolnictwa wyższego, przypomnę, że mamy taką obietnicę pani minister, że będzie pamiętała o wynagrodzeniach kadry akademickiej w przyszłym roku. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję. Dobrze by było, żeby Minister Finansów też pamiętał. Proszę państwa, za chwilę poproszę pana dyrektora Długołęckiego o opinię Najwyższej Izby Kontroli, ale jeszcze słowo o tej stronie organizacyjnej naszej debaty. Zwracam uwagę, że my tutaj naprawdę uczestniczymy w bardzo ważnym procesie udzielania absolutorium rządowi, jeśli chodzi o wykonanie budżetu. To są niesłychanie istotne z punktu widzenia społecznego kwestie, które rozważamy, i naprawdę powinniśmy starać się, aby nasza praca nad oceną wykonania budżetu była jak najbardziej rzetelna. Dzisiaj nie udało nam się w pełni omówić niektórych części budżetowych ze względu na pewne nieporozumienie, jakie powstało na posiedzeniu Komisji. Nie chciałbym już do tego wracać. W związku z tym mam taką propozycję tutaj. Chciałbym członkom Komisji przedstawić opinię Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, która będzie jakby uzupełnieniem tego, co pan poseł Żyżyński przedstawił w odniesieniu do dwóch działów. Ona dotyczy wszystkich tych działów, o których wcześniej mówiłem. Mianowicie, po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów części budżetowych, opiniami ekspertów, po wysłuchaniu stanowiska NIK, dodatkowych wyjaśnień ze strony przedstawicieli rządu i kierownictwa właściwych jednostek oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w powyższym zakresie, czyli Komisja nie zgłosiła zastrzeżeń. Jednocześnie w odniesieniu do realizacji budżetu w części 30 – Oświata i wychowanie, czyli w tej części, która nie należy do subwencji ogólnej, Komisja postuluje podjęcie niezbędnych działań w celu zapewnienia w fazie planowania i wykonania budżetu w rozdziale 80146 – Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli, właściwej realizacji art. 70a ust. 4 ustawy – Karta Nauczyciela. To jest właściwie jedyna uwaga dodatkowa. Poza tym Komisja nie wnosi żadnych dodatkowych zastrzeżeń, a dla porządku dodam, że Komisja upoważniła pana posła Żyżyńskiego do przedstawienia całej tej opinii na naszym posiedzeniu. We związku z tym, że wprawdzie nie mieliśmy tutaj jakby szczegółowego referatu na temat niektórych części budżetowych, to wobec tego, że Komisja nie wnosi żadnych zastrzeżeń i mamy na piśmie stanowisko Komisji i jednocześnie dzięki wypowiedzi pani poseł koreferent proponuję w trybie wyjątkowym, żebyśmy przeszli nad tym do porządku dziennego. Jednocześnie apeluje do panów posłów, żeby jednak bardzo pilnować swoich zadań, które państwo otrzymujecie na posiedzeniach komisji branżowych tak, żeby referaty dotyczące wykonania budżetu czy przygotowania budżetu na posiedzeniach naszej Komisji były możliwie pełne, możliwie kompetentne i możliwie rzetelne. To tyle uwag porządkowych. Pan poseł Żyżyński jeszcze chciałby zabrać głos.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Tak, dziękuję. Panie przewodniczący, jest jeszcze taka uwaga. Referujemy tutaj i oceniamy wykonanie budżetu, więc generalnie rzeczywiście nastąpiło pewne nieporozumienie, bo referowałem szkolnictwo wyższe i zapytano mnie, czy zreferuję na posiedzeniu Komisji. Powiedziałem, że tak, ale nie dogadaliśmy się, że mam referować całość. Ale o co chodzi? Chodzi o to, że wykonano budżet i że budżet można ocenić pozytywnie. W tym sensie nie możemy nie dać absolutorium rządowi, chociaż nasz klub będzie głosował przeciwko temu. Dlaczego? Dlatego, panie przewodniczący, że jest to, można powiedzieć, prawidłowe wykonanie budżetu, który jest realizacją złej polityki, prawda? To jest szersze zagadnienie, dlatego że polityka w stosunku do oświaty jest po prostu za słaba. Na naukę i oświatę przeznacza się za mało środków, szkoły się zamyka i tak dalej, i tak dalej. To są dwie odrębne kwestie: ocena budżetu i ocena polityki. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Panie pośle, przepraszam bardzo, ale ponieważ podjął pan polemikę, chciałbym zwrócić uwagę, że – po pierwsze – pan był posłem sprawozdawcą, który otrzymał zadanie ze swojej Komisji, aby omówić wykonanie budżetu we wszystkich częściach budżetowych. Pan się ograniczył tylko do dwóch. Uznaliśmy to za nieporozumienie. Po drugie, nie jest w tej chwili tematem posiedzenia ocena polityki rządu, tylko

sprawozdanie z wykonania budżetu. W związku z tym tylko o tym mówimy i pańskie uwagi na temat tego, że polityka jest zła, rozumiem, że nie będziemy do tego nawiązywać, ponieważ to nie jest przedmiotem naszego posiedzenia. Pan dyrektor Długołęcki ma głos.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Waldemar Długołęcki:

Panie przewodniczący, ze strony NIK, jeżeli można, wypowiedzą się wicedyrektorzy departamentów edukacji i gospodarki, po kolei o wszystkich częściach.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Waldemar Długołęcki:

Dziękuję.

Wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli Mirosław Majewski:

Mirosław Majewski, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odniosę się do tych części budżetowych i funduszu, które były w dyspozycji odpowiednio Ministra Edukacji Narodowej i Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 28, w części 30 i pozytywnie oceniła wykonanie planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej. Sformułowaliśmy ocenę z zastrzeżeniami w odniesieniu do części 38 – Szkolnictwo wyższe, i części 67 – Polska Akademia Nauk. W obu przypadkach, w obu tych częściach tą przesłanką, powodem sformułowania zastrzeżeń do tej pozytywnej oceny były nieprawidłowości w zakresie trybu udzielania dotacji celowych na zadanie inwestycyjne dla szkół wyższych w części 38 i dla Polskiej Akademii Nauk w części 67. W części 38 polegało to na tym, że całość dotacji inwestycyjnej dla szkół wyższych w kwocie 409.000 tys. zł była udzielona bez zawierania umów. NIK stoi na stanowisku, że powinny być udzielane w trybie art. 150 ustawy o finansach publicznych i powinny być zawarte umowy określające, na co dotacja jest przeznaczona zgodnie z tą procedurą. Natomiast w części 67 udzielano dotacji celowej na zadania inwestycyjne dla Polskiej Akademii Nauk, zawierając taką umowę w trybie art. 150, ale bez właściwego określenia przeznaczenia tej dotacji, bez szczegółowego wymienienia, na które inwestycje, w jakiej kwocie było to przeznaczone. To były nasze zarzuty, które głównie o tym przesądzały.

Natomiast formułowaliśmy również drobne zastrzeżenia w częściach 28, 30 i w Funduszu, ale uznajemy, że ze względu na charakter tych spraw bądź wartość, wymiar finansowy nie przesądzały one, nie były istotne dla zmiany tej oceny.

Nie prowadziliśmy odrębnych kontroli w Narodowym Centrum Nauki i Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, więc tu nie formułujemy żadnych uwag. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję. Proszę bardzo.

Wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Lech Oniszczenko:

Panie przewodniczący, Lech Oniszczenko, wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji. Odniosę się do części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny. Wykonanie budżetu w tej części NIK oceniła pozytywnie. Nie stwierdzono nieprawidłowości ani w zakresie wykonania dochodów budżetowych, wydatki zostały zaplanowane rzetelnie i w sposób celowy i gospodarny je zrealizowano. Bez zastrzeżeń oceniliśmy rzetelność prowadzania ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości. Jedyne uchybienia, które dotyczyły incydentalnych przekroczeń planu w niektórych pozycjach w jednym miesiącu miały skalę na tyle niską, że nie wpłynęły na ocenę ogólną wykonania budżetu w tej części. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. To wszystko, panie dyrektorze?

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Waldemar Długołęcki:

Tak, dziękujemy.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo za tę opinię. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby się wypowiedzieć? Pan poseł Szmit.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym zgłosić pewien problem, który funkcjonuje przede wszystkim w samorządach szczebla powiatowego, gdyż one są odpowiedzialne za prowadzenie szkół ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych. Otóż, w ostatnim okresie mamy do czynienia z ogromnym rozkwitem szkolnictwa dla osób dorosłych. Powstają nowe szkoły. Zresztą myślę, że wielu z nas spotkało się również z takimi anonsami chociażby prasowymi i nie tylko o tym, że jeżeli ktoś przyprowadzi do szkoły dla dorosłych drugiego ucznia to nawet dostanie za to jakąś tam określoną kwotę pieniędzy. Wygląda na to, że tym szkołom rzeczywiście bardzo zależy na tym, żeby pozyskiwać, natomiast gdy spojrzymy na to od strony mechanizmu finansowania tego szkolnictwa, to są dosyć spore zastrzeżenia, które część samorządów zgłasza. Otóż, jak dzisiaj wiemy, funkcjonowanie tego szczebla edukacji polega w zasadzie na zgłoszeniu. Instytucja czy osoba prywatna, która chce prowadzić taką szkołę, musi po prostu wypełnić szereg formalności i po zaniesieniu stosownych dokumentów do urzędu powiatowego czy urzędu miasta, który pełni rolę powiatu otrzymuje się zgodę i potem otrzymuję się stosowna dotację na prowadzenie szkoły. Te szkoły bardzo poważanie się rozrastają. Mają coraz więcej uczniów. Jest pytanie, czy w Polsce rzeczywiście aż taka jest chęć wśród osób dorosłych zdobywania na przykład matury, bo te szkoły często przygotowują na przykład do matury, przede wszystkim do matury. Gdy samorządy zainteresowane tym faktem, gdyż są to bardzo duże wydatki, jakie trzeba ponosić na tę rzecz, które uszczuplają finansowanie edukacji publicznej… Okazuje się, że są dość poważne problemy z weryfikowaniem tych danych, bo ktoś powie tak: „niby dlaczego ktoś nie może być zapisany do dwóch albo do trzech szkół? Przecież może sobie chodzić, skoro ma czas i takie zamiłowanie do wiedzy. Nikomu tego przecież nie wolno zabraniać”. W związku z tym chciałbym zwrócić uwagę na ten fakt i wyposażyć jednak powiaty w możliwość dokładnej weryfikacji tych wydatków, w imię czego one powstają, czyli sprawdzenie, czy rzeczywiście te określone liczby uczniów uczęszczają do tych szkół, czy rzeczywiście realizowane są programy, czy rzeczywiście jest utworzona odpowiednia liczba oddziałów zgodnie z wykazami przygotowanymi przez instytucje prowadzące te szkoły. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Kto jeszcze z członków Komisji chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych. W takim razie może poproszę – kogo? –czy pana ministra Ratajczaka? – o odpowiedź. Szkolnictwo wyższe jeszcze nie, przepraszam.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Jakubowski:

Ministerstwo Edukacji Narodowej, podsekretarz stanu Maciej Jakubowski. Mogę odpowiedzieć na to pytanie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Nie mam pana na liście gości. Bardzo dobrze, że pan jest. Cieszę się, że pan się ujawnił w tej chwili. Witam pana i udzielam panu głosu, bardzo proszę,.

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Jakubowski:

Może cofnę się trochę w dyskusji i odpowiem na ten główny zarzut, który dotyczy części 30, czyli niewydatkowanie pieniędzy, które są zachowane na doskonalenie nauczycieli. W przypadku Ministerstwa Edukacji Narodowej jest to kwota 12.000 tys. zł. Podobne kwoty są zachowane w budżetach wojewodów. Zwracaliśmy uwagę na to,

że obecnie są znaczne środki wydawane na doskonalenie nauczycieli z funduszy europejskich. Jest to ogółem kwota ponad 50.000 tys. zł, która znacznie przewyższa kwoty, które powinny być zarezerwowane w budżecie. Ministerstwo Edukacji Narodowej zgodnie z wnioskami z kontroli Najwyższej Izby Kontroli nie jest zobowiązane do wydatkowania tych pieniędzy ze swojego budżetu i wydaje nam się, że to bezzasadny argument, że pieniądze na doskonalenie nauczycieli nie są wydatkowane, ponieważ są one wydatkowane, tylko że z funduszy europejskich w kwocie przekraczającej tę zachowaną w budżecie. Chciałbym tylko skorygować tę opinię dlatego, że padł taki wniosek, że tak naprawdę oszczędzamy na doskonaleniu nauczycieli, a jest wręcz odwrotnie – w ostatnich latach w to doskonalenie nauczycieli znacznie inwestujemy.

Jeżeli chodzi o szkoły dla dorosłych, to myślę, że to jest tak naprawdę – zaraz będziemy omawiali subwencję – temat dotyczący subwencji, ale krótko odniosę się do tej uwagi. Podjęliśmy działania, które będą uściślały przepisy. Te przepisy już są i samorządy kontrolują te szkoły, tylko rzeczywiście rynek rozwija się dosyć dynamicznie i pomysły osób zakładających te szkoły jakby przewyższają nasze i samorządowców. Tutaj chcemy doprecyzować przepisy tak, żeby ścisła kontrola była możliwa. Docelowo taką bardzo ścisłą kontrolę umożliwi nowy system informacji oświatowej, który zostanie wprowadzony w 2014 r. Wtedy już na bieżąco będzie można monitorować uczniów w tych szkołach i problem, myślę, że się rozwiąże. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. To teraz może pan minister Ratajczak na temat uwag podniesionych przede wszystkim przez pana posła Żyżyńskiego?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marek Ratajczak:

Dziękuję bardzo. Dyskusja na temat uwag, które podnosił pan poseł Żyżyński, toczyła się zarówno na posiedzeniu podkomisji jak i Komisji. Powiem w ten sposób: w ramach budżetu dysponujemy środkami, które są tam przewidziane i nie możemy wykroczyć poza te, którymi dysponujemy. Tudzież kwestia dochodów, które były znacznie przekroczone. Taka jest natura tej akurat pozycji budżetowej, że możemy oczywiście próbować planować je wyżej, tylko że ponieważ one w większości są właśnie efektem środków, które są zwracane przez, nazwijmy to, ostatecznych dysponentów środków, mamy ograniczone możliwości wpływu na to i w związku z tym istnieje ryzyko, że jeżeli będziemy z kolei planować dochody z tego tytułu na wyższym poziomie, to z kolei w pewnym momencie okaże się, że nie wykonaliśmy planu dochodów w wyniku tego, że ostateczni dysponenci środków będą je zgodnie z tym, co zostało zaplanowane, w pełni wydawać.

Odnosząc się natomiast do kwestii, która była podniesiona, jeśli chodzi o zastrzeżenia NIK dotyczące wykonania części budżetowej związanej ze szkolnictwem wyższym, chciałbym tylko zwrócić uwagę na jedną bardzo istotną kwestię. Do roku 2011 włącznie nie było regulacji prawnej, która jednoznacznie wskazywałaby na konieczność zawierania umów w wypadku rozdysponowywania środków na inwestycje w szkolnictwie wyższym, co nie znaczy, że środki te nie były rozdysponowywane na podstawie bardzo ściśle określonych reguł i również zgodnie z tymi regułami było egzekwowane ich wykorzystanie. Natomiast od 2012 r. ten problem, nazwijmy to, pewnej rozbieżności zdań między nami a Najwyższą Izbą Kontroli zniknie, ponieważ od 1 stycznia obowiązuje rozporządzenie, które taki obowiązek umów wprowadza i w związku z tym tej kwestii w sprawozdaniu z wykonania budżetu w roku 2012 na pewno nie będziemy mieć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, panie ministrze. Jeśli nie ma innych uwag ze strony członków Komisji, to stwierdzam zakończenie omawiania sprawozdania z wykonania budżetu w części… Nie będę ich wymieniał, w tych, które wymieniłem na początku, bo jest ich rzeczywiście bardzo dużo.

Przechodzimy teraz do rozpatrzenia drugiej opinii Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej

o wykonaniu budżetu w częściach budżetowych 82 – subwencja ogólna w części oświatowej, części budżetowej 83, części budżetowej 85, w zakresie „oświata i wychowanie” i „edukacyjna opieka wychowawcza”. Referentem ze strony Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży i Komisji Samorządu Terytorialnego jest pani poseł Ewa Wolak. Bardzo proszę, pani poseł ma głos.

Poseł Ewa Wolak (PO) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, po zapoznaniu się ze wszystkimi informacjami z Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Edukacji Narodowej, opiniami ekspertów, a także po wysłuchaniu Najwyższej Izby Kontroli, po przeprowadzeniu dyskusji wcześniej w podkomisji ekonomiki edukacji, a później na posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży wspólnie z Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Komisje w poszczególnych częściach budżetowych 82, 83 – Rezerwy celowe, 85, opiniują pozytywnie wykonanie budżetu, ale też jednocześnie wskazują, że w budżecie w części 85 – tam, gdzie są budżety wojewodów, w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, należałoby podjąć niezbędne działania, które umożliwią pełne wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na pomoc materialną dla uczniów i zadania wynikające z obniżenia wieku szkolnego, ponieważ te kwoty, które przeznacza budżet państwa na to zadanie, nie są w pełni wykorzystywane. Tak krótko. Myślę, że tu jeszcze koreferent doda. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Mamy tutaj… Zresztą członkowie Komisji też mają tutaj opinię 6/7 w tej sprawie. Jak wiadomo, Komisje pozytywnie opiniują sprawozdanie z wykonania budżetu, przy czym Komisje postulują podjęcie niezbędnych działań w celu lepszego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na pomoc materialną dla uczniów i zadania wynikające z obniżenia wielu szkolnego. Dziękuję bardzo. Koreferentem z ramienia naszej Komisji jest pan poseł Szlachta, ale jak rozumiem, pan poseł jest nieobecny, w związku z tym pan poseł w zastępstwie odczyta jego opinię. Bardzo proszę

Poseł Krzysztof Popiołek (PiS):

Pan poseł Szlachta przygotował bardzo obszerną opinię dotyczącą tych części budżetowych. Pozwolę sobie, panie przewodniczący, po prostu przeczytać, przedstawić jego pracę.

„Koreferat do opinii Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Część budżetowa 82 – subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej. Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2011 r. została ustalona w wysokości 36.924.829 tys. zł i wzrosła nominalnie w porównaniu do kwoty z 2010 r. o 5,5%. Z kwoty tej została wyłączona rezerwa w wysokości 0,6%. W trakcie roku budżetowego rezerwa ta w wysokości 221.550 tys. zł wzrosła o kwotę 8250 tys. zł w wyniku zmniejszenia części oświatowej subwencji ogólnej 22 jednostek samorządu terytorialnego. Ostatecznie kwotę części oświatowej subwencji ogólnej rozdzielono dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego na podstawie stosownego algorytmu. Do 30 listopada 2011 r. zgodnie z kryterium podziału rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej Minister Finansów, na wniosek Ministra Edukacji Narodowej, rozdysponował tę rezerwę dla gmin, powiatów i województw. Z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej dla gmin przypadło blisko 37.000.000 tys. zł, dla powiatów – 7.800.000 tys. zł, dla miast na prawach powiatu – blisko 11.500.000 tys. zł, a dla województw – 739.000 tys. zł. Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2011 r. kwoty części oświatowej subwencji ogólnej zostały w 100% rozdysponowane.

Tutaj pan poseł stawia taką tezę, którą przeczytam. Warto w tym miejscu przypomnieć, że samorządy od lat podnoszą problem niewystarczającej na prowadzenie szkół subwencji oświatowej, co powoduje konieczność dofinansowania wydatków na oświatę z dochodów własnych. Czy nie należy dokonać wreszcie

gruntownej analizy potrzeb samorządów w zakresie finansowania oświaty i ustalenie nowego wyższego poziomu części oświatowej subwencji ogólnej?

W części 83 – Rezerwy celowe, rezerwa w poz. 10 – Dofinansowanie kosztów podnoszenia jakości oświaty, plan w wysokości 11.888 tys. zł wykonano w 95,2%. Rezerwa przeznaczona na sfinansowanie skutków awansu zawodowego oraz kosztów funkcjonowania komisji kwalifikacyjno-egzaminacyjnych. Rezerwa w poz. 11 dotyczy stypendiów Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Z 11.000 tys. zł wykorzystano 93,8%, dlatego tu pan poseł kieruje pytanie do pana ministra, dlaczego nie wykorzystano blisko 700 tys. zł? Rezerwa 26 – Środki na informatyzację – 30.500 tys. zł rozdysponowano w całości. Rezerwa 38 – Bezpieczna i przyjazna szkoła – 6000 tys. zł rozdysponowana w całości. Rezerwa 46 – Środki na realizację programu „Radosna Szkoła" – 150.000 tys. zł, rozdysponowano tylko w 78%. Rodzi się pytanie, dlaczego nie wykorzystano ponad 33.000 tys. zł w sytuacji, gdy potrzeby w zakresie sfinansowania zakupu pomocy dydaktycznych dla miejsc zabaw w szkole są na pewno dalej niezaspokojone. Rezerwa 53 przeznaczona na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej – plan: 21.000 tys. zł, wykonano w 80,8%. Rodzi się pytanie, dlaczego przy takim poziomie wynagrodzeń nauczycieli nie wykorzystano ponad 5000 tys. zł? I tutaj pan poseł sarkastycznie trochę pyta czy stwierdza: Widać więc, że z zaplanowanych rezerw rząd wygenerował jeszcze rezerwy, aby obniżyć na siłę wydatki budżetowe.

Część budżetowa 85 – Budżety wojewodów, dział 801 – Oświata i wychowanie. Dochody zaplanowane w wysokości 1075 tys. zł wykonano w wysokości 2216 tys. zł, czyli to jest 206%. To są wpływy z usług, najmu i dzierżawy i różnych opłat. Wydatki zaplanowano w wysokości ponad 170.000 tys. zł. W toku roku budżetowego plan wydatków zwiększył się do 304.500 tys. zł głównie z rezerwy ogólnej i rezerw celowych. Wydatki wykonano w 89,4%.

Wynagrodzenia. W ramach tego działu finansowane są wynagrodzenia pracowników kuratoriów oświaty. Plan wydatków na wynagrodzenia po zmianach wyniósł 112.065 tys. zł i został wykonany w kwocie 109.706 tys. zł.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza. Dochody nie były planowane, ale zostały wykonane w wysokości 4260 tys. zł ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. Wydatki. Plan zakładał kwotę 29.194 tys. zł. Z rezerw celowych zwiększono wydatki do wysokości 542.000 tys. zł. Wydatki te wykonano w wysokości około 80%. wydatki te były przeznaczone na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, stypendia Prezesa Rady Ministrów, sfinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci najuboższych. Zaskakujące jest to, że pomimo dużych potrzeb w tym zakresie nie wykorzystano 20% wydatków. Zwróciły na to uwagę w opinii połączone komisje. Proszę w tym miejscu o wytłumaczenie dlaczego nie wykorzystano ponad 100.000 tys. zł na pomoc materialną dla uczniów i zadania wynikające z obniżenia wieku szkolnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Chciałbym przedstawić tutaj, szanowni państwo, pewne stanowisko co do zawartości tych opinii, które są przedstawiane przez reprezentantów komisji branżowych. Mianowicie, chciałem przypomnieć, że poseł referent reprezentujący komisję branżową przedstawia stanowisko komisji, nie swoje własne – komisji. Jeżeli posłowie, do czego mają absolutnie prawo, mają własne przemyślenia, opinie, uwagi, to oczywiści mogą zabrać głos w dyskusji. Nie ma żadnego problemu z uzyskaniem głosu i możliwości zadania pytania. Natomiast nie chciałbym, żebyśmy w ramach opinii przedstawionej w imieniu komisji przedstawiali również własne osobiste uwagi, opinie, oceny czy pytania. Powinniśmy rozdzielać te rzeczy. To jest uwaga, która dotyczy przede wszystkim tej opinii, którą przed chwilą wysłuchaliśmy. Mam wrażenie, dlatego, że mam przed sobą stanowisko komisji na piśmie, że cały szereg uwag, które znalazły się w opinii pana posła Szlachty, reprezentują jego osobisty pogląd, a nie stanowisko Komisji, więc chciałbym po prostu prosić członków Komisji: panów posłów i panie

posłanki, reprezentujących inne komisje, żeby rozdzielać te dwie sprawy. W trakcie dyskusji możemy potem podnieść dowolny temat, prawda, jeżeli się mieści w porządku dziennym, ale żeby nie mieszać tych dwóch kwestii. Po tej uwadze chciałem poprosić przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o opinię.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dariusz Zielecki, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK. Panie przewodniczący, szanowni państwo, ocena wykonania budżetu w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, jest pozytywna, z tym że chciałbym podkreślić, że jest to ocena pozytywna za wykonanie budżetu w całej tej części, w tym również mieści się część oświatowa subwencji ogólnej. Minister prawidłowo wyliczał kwoty subwencji przysługujących jednostkom samorządu terytorialnego, a w przypadku części oświatowej przyjął takie wyliczenia sporządzone przez Ministra Edukacji Narodowej. Również terminowo informował jednostki samorządu terytorialnego o wysokościach subwencji, a także o zmianach wynikających z podziału rezerw subwencji. Prawidłowe były także działania ministra w zakresie podziału kwot tych rezerw. Jeżeli chodzi o rezerwę wydzieloną z części oświatowej subwencji ogólnej w kwocie ponad 230.000 tys. zł, to ona została rozdysponowana zgodnie z kryteriami podziału zaakceptowanymi przez Zespół do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dysponent prawidłowo dokonywał zmian w planie wydatków oraz reagował na przypadki nadmiaru posiadanych środków, wprowadzając blokady wydatków. Zwróciliśmy uwagę na wzrost prawie o 177% zaległości, czyli należności przeterminowanych od jednostek samorządu. Te zaległości na koniec 2011 r. wyniosły 16.700 tys. zł, i były wyższe, jak już wspomniałem, o 177% niż stan na koniec 2010 r. Na tę kwotę składały się między innymi zaległości 13 gmin dotyczące zwrotu części oświatowej subwencji za lata wcześniejsze. Zbadaliśmy, jak Minister Finansów działał w celu odzyskania tych kwot. Oceniliśmy, że podejmował prawidłowe działania, między innymi wydawał postanowienia w sprawie zaliczenia wypłaty w poczet zaległości, wzywał do zapłaty, a w jednym przypadku skierował tytuł wykonawczy do urzędu skarbowego. Minister prawidłowo wydawał także decyzje w sprawie ulg, odroczeń i rozłożenia na raty spłat należności. Wydawał je po szczegółowej analizie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego oraz po uzyskaniu opinii właściwych terytorialnie regionalnych izb obrachunkowych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała rzetelność i prawidłowość rocznych sprawozdań budżetowych w tej części, co oznacza, że sprawozdania te zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie wiarygodnych danych z ewidencji księgowych i przedstawiają rzetelny obraz dochodów i wydatków poniesionych w części 82. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Waldemar Długołęcki:

Jeszcze, jeżeli można na temat budżetów wojewodów.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę bardzo.

Wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli Mirosław Majewski:

Wysoka Komisjo, chciałbym sformułować pewne uwagi dotyczące właśnie wykonania w budżetach wojewodów budżetu w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza. Z kontroli prowadzonej u wojewodów wynika, i to już było poruszane w wypowiedzi posła referenta, niewykonanie wydatków w tym dziale w wysokości około 20%. Nasze ustalenia wskazują, że jednym z głównych powodów czy tą pozycją niewykonania wydatków jest właśnie niewykorzystanie środków na pomoc materialną dla uczniów, tę o charakterze socjalnym. W obecnej sytuacji jest tak, że spada liczba uczniów i przy

tym istnieje kryterium dochodowe uprawniające ucznia do otrzymania takiej pomocy. To powoduje, że w efekcie środki kierowane do gmin nie są wykorzystane, są zwracane. Zresztą to koresponduje również ze sferą dochodów w tym dziale, bo 99% z tych uzyskanych dochodów to są zwroty tych środków z roku ubiegłego. Jest drugi problem z tym związany, na który zwracaliśmy uwagę w naszej kontroli dotyczącej wykorzystania środków na pomoc materialną dla uczniów, którą skończyliśmy i prezentowaliśmy w ubiegłym roku, a prowadzonej w 2010 r. Artykuł 128 ustawy o finansach publicznych zobowiązuje gminy do zaangażowania udziały własnego dwudziestoprocentowego w finansowanie zadań bieżących własnych. I w tym mieści się również zachowanie tego udziału przy wykonywaniu wydatków na pomoc materialną dla uczniów. W kontroli budżetów wojewodów w tym roku stwierdzaliśmy, że wojewodowie z pewną opieszałością podchodzą do realizacji tego wymogu. W czterech województwach stwierdziliśmy właśnie, że reakcji bieżących w sensie egzekwowania i przyjęcia rozliczenia z udziałem tych środków nie było. W czasie kontroli one były podejmowane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę bardzo, otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Pani posłanka Zuba, bardzo proszę.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Panie przewodniczący, mam kilka krótkich pytań. Wprawdzie ten temat już był omówiony, ale chciałabym się dowiedzieć, czego dotyczyło zadanie specjalne realizowane w ramach prezydencji pod nazwą „System motywacyjno-lojalnościowy" i jakie środki wydatkowano w tym zakresie? Mówiliśmy tutaj o tym, że pewne środki są niewykorzystywane. W dniu dzisiejszym ten element się bardzo często pojawiał w naszej dyskusji, ale jednocześnie ostatnia wypowiedź przedstawiciela NIK pokazuje, że rzeczywiście, i my w terenie mamy świadomość tego, bo takie głosy do nas dochodzą, że samorządy są mocno zablokowane, one nie posiadają środków finansowych i dopłacanie przez nie tych 20% nie jest rzeczą łatwą. Stąd też tutaj tylko taki apel na przyszłość, żebyśmy, przyjmując budżet na następny rok, uwzględnili ten fakt i przeprowadzili taką rzetelną analizę i dokonali przesunięć na rzecz samorządów, bo te samorządy niestety coraz więcej mają zadań, a oczekuje się, żeby coraz więcej partycypowały w kosztach ich realizacji, a im nie przybywa źródeł finansowania. Stąd też powinniśmy dokonać takiej rzetelnej analizy w tym zakresie. To właśnie potwierdza również analiza, jaka jest sytuacja, jeżeli chodzi o oświatę i jej finansowanie. Coraz mniej jest gmin, którym wystarcza dotacja z subwencji oświatowej, a coraz bardziej wzrasta liczba gmin, które muszą dokładać do oświaty nawet powyżej 120% tego, co właśnie otrzymuje w ramach subwencji. I tutaj moje pytanie do ministerstwa oświaty, co ministerstwo w tym zakresie robi, aby ten stan rzeczy zmienić.

Kolejna sprawa dotyczy matur. We wskaźnikach przyjętych w budżecie zadaniowym określono wskaźniki zdawalności matur. Okazuje się, że kolejny rok nie osiągamy tych wskaźników. Tłumaczenie, że podchodzenie do egzaminu maturalnego nie jest rzeczą obowiązkową, jest jakimś tłumaczeniem, ale w tym momencie powinny być podejmowane działania w tym zakresie, aby jednak inspirować młodych ludzi i przede wszystkim również żeby nauczyciele i całe środowisko oświaty pracowało nad tym, aby liczba zdających była coraz większa. Tymczasem mamy świadomość, bo media prezentowały nam wyniki matur, że te wyniki z roku na rok są niestety gorsze. Stąd też, jakie działania w tym zakresie ministerstwo oświaty podejmuje, aby ten stan rzeczy zmienić, po pierwsze, żeby ilość młodzieży przystępującej do egzaminów była większa i wzrastała i żeby przede wszystkim wyniki egzaminów były coraz lepsze. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pani poseł, przepraszam bardzo, pani pytania były bardzo zasadne i oczywiście istotne, ale one wykraczają troszkę znowu poza problematykę omawiania wykonania budżetu.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Wydawanie pieniędzy to jest jakość. Jakość, a nie tylko wydać. Aby wydać, to możemy wyjść na rynek i rozdać te pieniądze, panie przewodniczący, ale to chyba nie o to chodzi.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Oczywiście, że nie o to chodzi, ale chodzi o to, żeby zgodnie z konstytucją i ustawą o finansach publicznych dokonać oceny zgodności wydatkowanych pieniędzy z zaplanowanym budżetem. Sprawy poprawy jakości nauczania, zwiększenia liczby uczniów idących na studia i tak dalej są oczywiście bardzo ważne, ale pewnie nie jest to temat na dzisiejsze posiedzenie. Niemniej jednak oczywiście poproszę przedstawiciela Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, aby ustosunkował się do tych pytań. Proszę bardzo, kto jeszcze chciałby się wypowiedzieć? Pan poseł Szmit.

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, gdy zapadają decyzje rządu o podwyżkach dla nauczycieli i jest ogłaszane, że na przykład pensja wzrośnie średnio o 7%, bo taka ostatnio decyzja zapadła – nie ostatnio w sensie tygodnia czy dwóch, tylko ta ostatnia taka deklarowana podwyżka czy przedostatnia, przepraszam, przedostatnia (było 7 teraz jest rzeczywiście 3,8). Jaka jest świadomość ministerstwa, że znaczna część tych środków, które będą musiały samorządy przeznaczyć na te podwyżki będą musiały wygospodarować z własnych pieniędzy, gdyż zwiększenie subwencji nie wystarcza na podwyżki, które są deklarowane przez rząd? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Czy pani przewodnicząca ma ochotę coś powiedzieć?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Tak. Myślę, że jeżeli prowadzimy dyskusję na temat wykonania budżetu, to moglibyśmy sobie w tej chwili odłożyć sprawę tego, jak wygląda subwencja i na ile ona wystarcza. Mamy pełną świadomość, że poza subwencją, czyli wypłatą wynagrodzeń dla nauczycieli, są również inne świadczenia związane z utrzymaniem placówek oświatowych, są również inne decyzje związane z tym, jak ma wyglądać i ile ma liczyć klasa i wszystkie inne rzeczy, o których decyduje samorząd. To są sprawy niezwykle skomplikowane, ale przyjęliśmy, że po stronie budżetu jest jakieś zobowiązanie. I w tym przypadku, myślę, że w ustawie budżetowej czy w wykonaniu budżetu to mamy określone. Ileś jest rzeczy, które podejmuje samorząd i to po jego stronie jest albo dostosowanie sieci szkół do modelu, jaki samorząd przygotuje, albo próba racjonalizowania, niezwykle trudna. Znam placówki i znam samorządy, gdzie dopłacano dużo do oświaty, a w szkołach wiejskich na przykład w dwóch oddziałach nie było w ogóle uczniów. Więc to jest problem szerszy i może przy budżecie, jeżeli już chcemy rozmawiać, a na pewno na to będzie pora, jak wygląda Karta Nauczyciela, obowiązki samorządu, subwencje ze strony budżetu, to pewno ta szersza dyskusja będzie pełniejsza i da nam obraz. Na dzień dzisiejszy to, co po stronie budżetu – subwencje i wynagrodzenia dla nauczycieli – daliśmy. I w tym przypadku, jeżeli samorząd podjął decyzje, że chciałby innym pracownikom zatrudnionym w oświacie, a nie bezpośrednio nauczycielom, dać również podwyżki, to w związku z tym to ileś kosztowało. Przerzucanie albo zrobienie takiego rachunku ogólnego nie jest… po prostu deformuje cały proces. Trzeba by było bardzo precyzyjnie, bardzo rzetelnie podejść, ile jest zobowiązań takich, które wynikają po stronie rządu, a ile jest tego, że chcemy zrobić tak, jak chcą obywatele w danym terenie. Ile jest obiektywnych trudności, kiedy mówimy, że likwiduje się szkoły, a ile jest rzeczywistego rachunku ekonomicznego? To są trudne procesy. W przypadku niżu demograficznego mamy do czynienia z tą sytuacją w sposób drastyczny. Będzie się ona kolejno przekładała na szkolnictwo wyższe i w tym zakresie pewno, żebyśmy też wiedzieli, jak zmienia się demografia, żebyśmy inaczej do oceny niektórych problemów, niektórych budżetów i wykonania budżetu podchodzili. Taka jest moja ogromna prośba, żebyśmy rozmawiali na temat, bo jeżeli byśmy sobie chcieli taką dyskusję, to poproszę pana przewodniczącego albo porozmawiamy na

posiedzeniu prezydium, porozmawiamy z Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, ze wszystkimi innymi, żeby wysłuchać samorządowców, co jest również (bo nie tylko jedyną rzeczą jest subwencja, ale myślę, że inne zapisy ustaw) tym, co utrudnia możliwość racjonalizowania wydatkowania pieniędzy na oświatę.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Ale… Proszę bardzo.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Decyzje odnośnie podwyżek siedmioprocentowych nie kto inny podejmował, tylko Platforma Obywatelska i PSL.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Proszę to mówić nauczycielom.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy pan poseł musi słowo też?

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Naprawdę też kilka słów.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Kilka

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Jeżeli pada deklaracja, że wynagrodzenia nauczycieli wzrosną o tyle czy o tyle, o 7%, czy o 3,8%, czy o inny wskaźnik, to jest rozumiane literalnie, że mają wzrosnąć, tak? I najczęściej rzeczywiście samorządy realizują to zadanie, że te wynagrodzenia rosną. Mówię o nauczycielach, nie o pracownikach nieedukacyjnych, a jest ich też spora rzesza i najczęściej mają bardzo niskie wynagrodzenia i od dawna te wynagrodzenia nie rosną. I to tylko tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałem poprosić pana ministra Jakubowskiego, oczywiście Ministerstwo Edukacji Narodowej, o udzielenie odpowiedzi na te podniesione tematy.

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Jakubowski:

Dziękuję bardzo. Postaram się odnieść do tych wszystkich kwestii. Zacznę może od pomocy materialnej Narodowego Programu Stypendialnego. Rzeczywiście jest tak, że kwota nie jest tutaj w całości wydatkowana, ale składa się na to kilka rzeczy. Po pierwsze, sposób szacowania tej kwoty. Zakładamy tak naprawdę maksymalną liczbę zgłoszeń do tego programu. W praktyce jest tak, że rzeczywiście nie wszyscy uczniowie, których my liczymy – to jest tylko szacunek – po prostu się zgłaszają. Jakie czynniki za tym stoją, możemy się tylko domyślać. Na pewno jest tak, że nasze szacunki są bardzo ostrożne. Nie możemy sobie pozwolić na to, żeby tych pieniędzy zabrakło, przez co zawsze będzie to kwota bezpieczna, ostrożna, troszkę zawyżona, tak że wykonanie w 100% w praktyce nie jest możliwe. Z naszych danych wynika, że z tych uczniów, którzy się zgłosili do programu, 95% otrzymuje stypendia i pomoc materialną, tak że nie jest tak, że ci uczniowie, którzy się zgłaszają, tej pomocy nie otrzymują. Oczywiście jest kwestia 20% wkładu gmin i tutaj zdajemy sobie sprawę, że to może być problem dla najbiedniejszych gmin, ale nie myślę, że to był jednak czynnik jedyny. Na pewno czynnikiem warunkującym były niskie kryteria dochodowe. Tutaj jest propozycja zmian, bardzo zaawansowana, jak rozumiem. Przy nowych kryteriach dochodowych tą pomocą na pewno będzie można objąć znacznie większą liczbę uczniów.

Jeżeli chodzi o drobniejsze sprawy, jak stypendia Prezesa Rady Ministra, to są bardzo małe kwoty niewydatkowane. Tak naprawdę liczba uczniów, którzy te stypendia otrzymali, wzrosła w ostatnim roku. Ten niewielki procent niewydatkowany znowu ma naprawdę taki charakter techniczny. To znaczy, albo uczniowie nie dopełnili różnych formalności, były też różne inne techniczne aspekty, ale tak naprawdę wydatkowanie środków i liczba uczniów rośnie z roku na rok.

Co do rezerwy na podwyżki dla nauczycieli i awans w części budżetowej, to tutaj te kwoty nie zostały wydatkowane, ale wszyscy nauczyciele, którzy powinni podwyżki dostać, dostali. Znowu były to szacunki po prostu bezpieczne, nieco zawyżone.

I teraz wracamy do… Kwestię matur, pozwolą państwo, że pominę. To są tylko wskaźniki. Krótko mówiąc, Polska ma naprawdę upowszechnienie kształcenia na poziomie średnim jedno z najwyższych na świecie, więc tutaj możemy polemizować, czy ono powinno być jeszcze wyższe, czy jeszcze niższe. Zmieniamy podstawę programową. Skasowaliśmy…

Poseł Maria Zuba (PiS):

To niższe planujmy: nie 91, a jest 84.

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Jakubowski:

Myślę, że różnice są naprawdę drobne i trzeba stwierdzić, że poziom jest bardzo wysoki. Z podejmowanych działań to jest jeszcze wygaszanie liceów profilowanych i na przykład zmiana podstawy programowej, co ma służyć temu, żeby coraz więcej uczniów do matury podchodziło z sukcesem.

I kwestia najtrudniejsza: kwestia subwencji, która dotyczy rzeczywiście budżetu. Chciałbym tak naprawdę podkreślić dwie rzeczy, które tutaj już zostały powiedziane. Po pierwsze, subwencja nie jest jedynym źródłem finansowania – są to też dochody własne i dotacje. Nigdzie nie jest powiedziane, że subwencja ma w 100% wystarczać na pewnego rodzaju wydatki. Nie jest jednak prawdą to, że myśmy nie przewidzieliśmy w subwencji efektów wzrostu podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli. Już nie wchodząc w szczegóły, chciałbym zwrócić państwa uwagę na fakt, że samorządy dopłacają do subwencji oświatowej na przestrzeni ostatnich – mam tutaj dane dla ostatnich 5-6 lat – w bardzo podobny sposób, czyli nie jest tak, że dokładamy kolejne zadania i to powoduje trudną sytuację finansową samorządów, tylko są inne czynniki, które są poza oświatą, powodujące trudną sytuację. Stąd też dyskusje, które zaczęliśmy, i rozmowy z samorządowcami i związkowcami, o których pani poseł już też wspomniała, które mają jakby na celu dalszą racjonalizację tych wydatków. Chciałbym podkreślić, że tutaj dalsze wydatkowanie i wsparcie z budżetu centralnego, i poziom dopłat samorządów do oświaty są na bardzo podobnym poziomie, co wskazuje na to, że w subwencji oświatowej przewidzieliśmy dosyć dobrze skutki podwyżek dla nauczycieli. Samorządy te kwoty otrzymały i ich dopłaty nie były w ostatnich latach znacząco większe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś chciałby się wypowiedzieć? Nie widzę chętnych. W takim razie stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu państwa w częściach budżetowych 82, 83 i 85. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję wszystkim gościom i dziękuję członkom Komisji za udział w obradach.